

# Substantiva 2. deklinace

## 2. deklinace

- ▶ koncovka gen. sg. **-ī**
- ▶ rod substantiv: **M+(F)+N**
  - ▶ feminina výjimečně:
    - ▶ řecká substantiva (*atomus, methodus, periodus, diameter*)
    - ▶ latinská substantiva (*alvus, humus, bolus, sambucus*)
  - ▶ neutra:
    - ▶ např. *virus* (pozor při skloňování se zachovávají pravidla pro neutra)
- ▶ zakončení nom.sg. **-us/-er (M/F)** nebo **-um (N)**
  - ▶ *nervus, cancer* (gen. sg. *cancrī*: srov. *puer, puerī*)
  - ▶ *ligamentum*

## 2. deklinace

- ▶ vzory:
  - ▶ **nervus, ī, m.** – vzor pro maskulina, příp. feminina
  - ▶ **septum, ī, n.** – vzor pro neutra

# Skloňování – vzor nervus

|      | sg.            | pl.              |
|------|----------------|------------------|
| nom. | <b>nervus</b>  | <b>nerv-ī</b>    |
| gen. | <b>nerv-ī</b>  | <b>nerv-ōrum</b> |
| ak.  | <b>nerv-um</b> | <b>nerv-ōs</b>   |
| abl. | <b>nerv-ō</b>  | <b>nerv-īs</b>   |

# Skloňování – vzor septum

|      | sg.           | pl.              |
|------|---------------|------------------|
| nom. | <b>septum</b> | <b>sept-a</b>    |
| gen. | <b>sept-ī</b> | <b>sept-ōrum</b> |
| ak.  | <b>septum</b> | <b>sept-a</b>    |
| abl. | <b>sept-ō</b> | <b>sept-īs</b>   |

# Pravidla pro skloňování neuter všech deklinací

- ▶ 1. pravidlo:
  - ▶ tvar nominativu = tvaru akuzativu
  - ▶ platí v singuláru i plurálu
- ▶ 2. pravidlo:
  - ▶ v nom. pl. a akuz. pl. mají vždy koncovku -a

# Řecká substantiva

## ▶ maskulina + (feminina)

- ▶ nom sg.: **-os** (např. nephros, stomachos)
- ▶ skloňování dle vzoru **nervus**
- ▶ !ak. sg. = **-on**

## ▶ neutra

- ▶ nom. sg.: **-on** (např. skeleton, colon)
- ▶ skloňování dle vzoru **septum**
- ▶ ! ak. sg. = **-on**

# Adjektiva 1. a 2. deklinace

- ▶ palatinus, a, um = trojvýchodná, pro každý rod zvláštní tvar
  - ▶ palatin**us** = m., skloňování dle vzoru **nervus**
  - ▶ palatina**a** = f., skloňování dle vzoru **vena**
  - ▶ palatin**um** = n., skloňování dle vzoru **septum**
- ▶ adjektivní tvary pro maskulina končí v nom. sg. na -us/-er
  - ▶ longus, longa, longum
  - ▶ dexter, dextra, dextrum
    - ▶ tvary končící na -er jsou dvojího typu:
    - ▶ sinister, sinistra, sinistrum (kmen sinistr-)
    - ▶ liber, libera, liberum (kmen liber-)



# Přirázování adjektiv k substantivu

- ▶ longus, a, um
  - ▶ dentista, ae, **m.** = dentista bonus
  - ▶ ulna, ae, **f.** = ulna longa
  - ▶ membrum, i, **n.** = membrum longum